

ISSN 2181-1342

Actual problems of social and humanitarian sciences
Актуальные проблемы социальных и гуманитарных наук

Ijtimoiy-gumanitar
fanlarning dolzarb
muammolari

4-son (5-jild)

2025

SCIENCEPROBLEMS.UZ

IJTIMOIY-GUMANITAR FANLARNING DOLZARB MUAMMOLARI

№ 4 (5) - 2025

**АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СОЦИАЛЬНО-
ГУМАНИТАРНЫХ НАУК**

ACTUAL PROBLEMS OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

TOSHKENT-2025

BOSH MUHARRIR:

Isanova Feruza Tulqinovna

TAHRIR HAY'ATI:

07.00.00- TARIX FANLARI:

Yuldashev Anvar Ergashevich – tarix fanlari doktori, siyosiy fanlar nomzodi, professor, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat boshqaruvi akademiyasi;

Mavlanov Uktam Maxmasabirovich – tarix fanlari doktori, professor, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat boshqaruvi akademiyasi;

Xazratkulov Abror – tarix fanlari doktori, dotsent, O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti.

Tursunov Ravshan Normuratovich – tarix fanlari doktori, O'zbekiston Milliy Universiteti;

Xolikulov Axmadjon Boymahamatovich – tarix fanlari doktori, O'zbekiston Milliy Universiteti;

Gabrielyan Sofya Ivanovna – tarix fanlari doktori, dotsent, O'zbekiston Milliy Universiteti.

Saidov Sarvar Atabullo o'g'li – katta ilmiy xodim, Imam Termiziy xalqaro ilmiy-tadqiqot markazi, ilmiy tadqiqotlar bo'limi.

08.00.00- IQTISODIYOT FANLARI:

Karlibayeva Raya Xojabayevna – iqtisodiyot fanlari doktori, professor, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti;

Nasirxodjayeva Dilafruz Sabitxanova – iqtisodiyot fanlari doktori, professor, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti;

Ostonokulov Azamat Abdukarimovich – iqtisodiyot fanlari doktori, professor, Toshkent moliya instituti; Arabov Nurali Uralovich – iqtisodiyot fanlari doktori, professor, Samarqand davlat universiteti;

Xudoyqulov Sadirdin Karimovich – iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti;

Azizov Sherzod O'ktamovich – iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent, O'zbekiston Respublikasi Bojxona instituti;

Xojayev Azizzon Saidaloxonovich – iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent, Farg'ona politexnika instituti

Xolov Aktam Xatamovich – iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat boshqaruvi akademiyasi;

Shadiyeva Dildora Xamidovna – iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent v.b, Toshkent moliya instituti;

Shakarov Qulmat Ashirovich – iqtisodiyot fanlari

nomzodi, dotsent, Toshkent axborot texnologiyalari universiteti

09.00.00- FALSAFA FANLARI:

Hakimov Nazar Hakimovich – falsafa fanlari doktori, professor, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti;

Yaxshilikov Jo'raboy – falsafa fanlari doktori, professor, Samarqand davlat universiteti;

G'aybullayev Otabek Muhammadiyevich – falsafa fanlari doktori, professor, Samarqand davlat chet tillar instituti;

Saidova Kamola Uskanbayevna – falsafa fanlari doktori, "Tashkent International University of Education" xalqaro universiteti;

Hoshimxonov Mo'min – falsafa fanlari doktori, dotsent, Jizzax pedagogika instituti;

O'roqova Oysuluv Jamoliddinovna – falsafa fanlari doktori, dotsent, Andijon davlat tibbiyot instituti, Ijtimoiy-gumanitar fanlar kafedrasi mudiri;

Nosirxodjayeva Gulnora Abdukaxxarovna – falsafa fanlari nomzodi, dotsent, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Turdiyev Bexruz Sobirovich – falsafa fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent, Buxoro davlat universiteti.

10.00.00- FILOLOGIYA FANLARI:

Axmedov Oybek Saporbayevich – filologiya fanlari doktori, professor, O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti;

Ko'chimov Shuxrat Norqizilovich – filologiya fanlari doktori, dotsent, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Hasanov Shavkat Ahadovich – filologiya fanlari doktori, professor, Samarqand davlat universiteti;

Baxronova Dilrabo Keldiyorovna – filologiya fanlari doktori, professor, O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti;

Mirsanov G'aybullo Qulmurodovich – filologiya fanlari doktori, professor, Samarqand davlat chet tillar instituti;

Salaxutdinova Musharraf Isamutdinovna – filologiya fanlari nomzodi, dotsent, Samarqand davlat universiteti;

Kuchkarov Raxman Urmanovich – filologiya fanlari nomzodi, dotsent v/b, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Yunusov Mansur Abdullayevich – filologiya fanlari nomzodi, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat boshqaruvi akademiyasi;

Saidov Ulugbek Aripovich – filologiya fanlari nomzodi, dotsent, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat boshqaruvi akademiyasi.

12.00.00- YURIDIK FANLAR:

Axmedshayeva Mavlyuda Axatovna – yuridik fanlar doktori, professor, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Muxitdinova Firyuza Abdurashidovna – yuridik fanlar doktori, professor, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Esanova Zamira Normurotovna – yuridik fanlar doktori, professor, O'zbekiston Respublikasida xizmat ko'rsatgan yurist, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Hamroqulov Bahodir Mamasharifovich – yuridik fanlar doktori, professor v.b., Jahon iqtisodiyoti va diplomatiya universiteti;

Zulfiqorov Sherzod Xurramovich – yuridik fanlar doktori, professor, O'zbekiston Respublikasi Jamoat xavfsizligi universiteti;

Xayitov Xushvaqt Saparbayevich – yuridik fanlar doktori, professor, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat boshqaruvi akademiyasi;

Asadov Shavkat G'aybullayevich – yuridik fanlar doktori, dotsent, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat boshqaruvi akademiyasi;

Ergashev Ikrom Abdurasulovich – yuridik fanlar doktori, professor, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Utemuratov Maxmut Ajimuratovich – yuridik fanlar nomzodi, professor, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Saydullayev Shaxzod Alixanovich – yuridik fanlar nomzodi, professor, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Hakimov Komil Baxtiyarovich – yuridik fanlar doktori, dotsent, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Yusupov Sardorbek Baxodirovich – yuridik fanlar doktori, dotsent, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Amirov Zafar Aktamovich – yuridik fanlar doktori (PhD), O'zbekiston Respublikasi Sudyalar oliy kengashi huzuridagi Sudyalar oliy maktabi;

Jo'rayev Sherzod Yuldashevich – yuridik fanlar nomzodi, dotsent, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Babadjanov Atabek Davronbekovich – yuridik fanlar nomzodi, dotsent, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Normatov Bekzod Akrom o'g'li — yuridik fanlar bo'yicha falsafa doktori, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Rahmatov Elyor Jumaboyevich — yuridik fanlar nomzodi, Toshkent davlat yuridik universiteti;

13.00.00- PEDAGOGIKA FANLARI:

Xashimova Dildarxon Urinboyevna – pedagogika fanlari doktori, professor, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Ibragimova Gulnora Xavazmatovna – pedagogika fanlari doktori, professor, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti;

Zakirova Feruza Maxmudovna – pedagogika fanlari doktori, Toshkent axborot texnologiyalari universiteti huzuridagi pedagogik kadrlarni qayta tayyorlash va ularning malakasini oshirish tarmoq markazi;

Kayumova Nasiba Ashurovna – pedagogika fanlari doktori, professor, Qarshi davlat universiteti;

Taylanova Shoxida Zayniyevna – pedagogika fanlari doktori, dotsent;

Jumaniyozova Muhayyo Tojiyevna – pedagogika fanlari doktori, dotsent, O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti;

Ibraximov Sanjar Urunbayevich – pedagogika fanlari doktori, Iqtisodiyot va pedagogika universiteti;

Javliyeva Shaxnoza Baxodirovna – pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), Samarqand davlat universiteti;

Bobomurotova Latofat Elmurodovna — pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), Samarqanddavlatuniversiteti.

19.00.00- PSIXOLOGIYA FANLARI:

Karimova Vasila Mamanosirovna – psixologiya fanlari doktori, professor, Nizomiy nomidagi Toshkent davlat pedagogika universiteti;

Hayitov Oybek Eshboyevich – Jismoniy tarbiya va sport bo'yicha mutaxassislarni qayta tayyorlash va malakasini oshirish instituti, psixologiya fanlari doktori, professor

Umarova Navbahor Shokirovna- psixologiya fanlari doktori, dotsent, Nizomiy nomidagi Toshkent davlat pedagogika universiteti, Amaliy psixologiyasi kafedrasи mudiri;

Atabayeva Nargis Batirovna – psixologiya fanlari doktori, dotsent, Nizomiy nomidagi Toshkent davlat pedagogika universiteti;

Shamshetova Anjim Karamaddinovna – psixologiya fanlari doktori, dotsent, O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti;

Qodirov Obid Safarovich – psixologiya fanlari doktori (PhD), Samarkand viloyat IIB Tibbiyot bo'limi psixologik xizmat boshlig'i.

22.00.00- SOTSILOGIYA FANLARI:

Latipova Nodira Muxtarjanovna – sotsiologiya fanlari doktori, professor, O'zbekiston milliy universiteti kafedra mudiri;

Seitov Azamat Po'latovich – sotsiologiya fanlari doktori, professor, O'zbekiston milliy universiteti; Sodiqova Shohida Marxaboyevna – sotsiologiya fanlari doktori, professor, O'zbekiston xalqaro islam akademiyasi.

23.00.00- SIYOSIY FANLAR

Nazarov Nasriddin Ataqulovich –siyosiy fanlar doktori, falsafa fanlari doktori, professor, Toshkent arxitektura qurilish instituti;

Bo'tayev Usmonjon Xayrullayevich –siyosiy fanlar doktori, dotsent, O'zbekiston milliy universiteti kafedra mudiri.

OAK Ro'yxati

Mazkur jurnal Vazirlar Mahkamasi huzuridagi Oliy attestatsiya komissiyasi Rayosatining 2022-yil 30-noyabrdagi 327/5-son qarori bilan tarix, iqtisodiyot, falsafa, filologiya, yuridik va pedagogika fanlari bo'yicha ilmiy darajalar yuzasidan dissertatsiyalar asosiy natijalarini chop etish tavsiya etilgan ilmiy nashrlar ro'yxatiga kiritilgan.

"Ijtimoiy-gumanitar fanlarning dolzARB muammolari" elektron jurnali 2020-yil 6-avgust kuni 1368-sonli guvohnoma bilan davlat ro'yxatiga olingan.

Muassis: "SCIENCEPROBLEMS TEAM"
mas'uliyati cheklangan jamiyati

Tahririyat manzili:

100070. Toshkent shahri, Yakkasaroy tumani, Kichik Beshyog'och ko'chasi,
70/10-uy. Elektron manzil:

scienceproblems.uz@gmail.com

Bog'lanish uchun telefon:

(99) 602-09-84 (telegram).

07.00.00 – TARIX FANLARI

<i>Maxmudov Mansurjon Abdug'opporovich</i> TARIXIY ASARLAR VA ULARNI O'RGANISH: MILLIY ZIYOLILAR TOMONIDAN OLIB BORILGAN TADQIQOTLAR	12-17
<i>Qurbanov Xurshid Raupovich</i> O'ZBEKISTONDAN JANUBIY URALGA SAFARBAR QILINGAN "MEHNAT ARMIYACHILARI" VA ULARNING TA'MINOTI	18-22
<i>Salayev Fazliddin Shamsiddin o'g'li</i> O'ZBEKISTONDA DEMOGRAFIYANING RIVOJLANISH TARIXI VA SHAKLLANISHI	23-28
<i>Abbasov Behzod Baxtiyorovich</i> FARG'ONA OBLASTIDA TASHKIL QILINGAN XO'JALIKLARDA IJTIMOIY MUAMMOLAR VA KO'CHIRILGAN AHOLINING YANGI SHAROITGA MOSLASHISHI (1946-1965).....	29-35
<i>Mirzaliyev Ulug'bek, Klichev Ulug'bek</i> O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI MILLIY ARXIVLAR FAOLIYATINI TASHKIL ETISH BORASIDAGI ISHLAR VA ISLOHOTLAR	36-39
<i>Tursunova Gavhar Begmuradovna</i> ROSSIYA IMPERIYASINING SIRDARYO VILOYATIDA OLIB BORGAN MA'MURIY-SIYOSIY BOSHQARUV TIZIMI (XIX ASRNING IKKINCHI YARMI – XX ASR BOSHLARI)	40-50
<i>Vaxobov Doston Abdumannob o'g'li</i> IKKINCHI JAHON URUSHI YILLARIDA MAKTAB, TIBBIYOT VA SOG'LIQNI SAQLASH XODIMLARINING G'ALABAGA QO'SHGAN HISSASI	51-54
<i>Sodiqova Yulduzzon Maxamat qizi</i> O'ZBEKISTONDA MAKTAB TA'LIMINI ISLOH QILINISHI VA UNDAGI O'ZGARISHLAR (1991-2024 yy)	55-59
<i>Maxmudov Umrbek Baxtiyorovich</i> QUYI SIRDARYOBO'YI HUDUDLARIDA OLIB BORILGAN ARXEOLOGIK TADQIQOTLAR VA ULARNING NATIJALARI	60-64
<i>Yo'ldosheva Gulbahor Nuriddinovna</i> MUSTAQILLIK YILLARIDA O'RTA UMUMTA'LIM MAKTABLARINING AHVOLI VA MODDIY – TEXNIKA BAZASINING MUSTAHKAMLANISHI (QASHQADARYO VA SURXONDARYO VILOYATLARI MISOLIDA)	65-69
<i>Mardiyeva Guzel Karimovna</i> XOTIN-QIZLARNING 1950-1980-YILLARDA SAMARQAND VILOYATI ILM-FAN SOHASINI RIVOJLANTIRISHDAGI O'RNI	70-75
<i>Narziyev Rustambek Xaydarovich</i> HARAKATLAR STRATEGIYASIDA NOGIRONLIGI BOR YOSHLAR UCHUN YARATILGAN IMKONIYATLAR	76-80

<i>Abdullayev Ilhomjon Ikromjonovich</i>	
XIX ASR OXIRI – XX ASR BOSHLARIDA NAMANGAN SHAHRINING	
IJTIMOIY-IQTISODIY HAYOTI	81-87
<i>Sodiqova Maxbubaxon Raxmonaliyevna</i>	
O'ZBEKISTONNING MILLIY HUNARMANDCHILIGI RIVOJIDA	
IPAKCHILIKNING O'RNI	88-92
<i>G'ulomjon Jumanazarovich Axmedov</i>	
O'ZBEKISTON TARIXIDA KONCHILIK ISHI VA METALLURGIYA RIVOJLANISHI	93-99

08.00.00 – IQTISODIYOT FANLARI

<i>Abdullayev Zafarbek Safibullayevich</i>	
BARQARORLIK REYTINGI ORQALI FISKAL INTIZOM VA BIZNES MUHITINI	
RAG'BATLANTIRISHNING O'ZBEKISTON TAJRIBASI	100-116
<i>Юлдашева Надира Викторовна</i>	
«ГОСУДАРСТВЕННЫЕ ЗАКУПКИ ПОД КОНТРОЛЕМ:	
ИНСТИТУЦИОНАЛЬНЫЙ АНАЛИЗ УЗБЕКСКОЙ МОДЕЛИ МОНИТОРИНГА».....	117-123
<i>Maxsudov Sherzod Solijonovich</i>	
ERKIN IQTISODIY ZONALARDA INVESTITSIYA JOZIBADORLIGINI OSHIRISH	124-128
<i>Xaitov Oxunjon Nomoz o'g'li</i>	
TURISTIK VA REKREATSION KLASTERNING MUVAFFAQIYATLI	
FAOLIYAT YURITISH TAMOYILLARINI TIZIMLASHTIRISH	129-135
<i>Xadimova Aziza Abdufattoyevna</i>	
SAMARQAND VILOYATINING DEMOGRAFIK O'ZGARISHLARI	
VA IQTISODIY RIVOJLANISHI.....	136-145
<i>Tashpulatov Giyos Toxirovich</i>	
XORIJY BAHOLOVCHI TASHKILOTLAR REYTINGI VA RENKINGINI BAHOLASHDA	
KOMPLEKS YONDASHUVNING QO'LLANILISHI T AHLILI	
(ROSSIYADAGI BAHOLOVCHI TASHKILOTLAR MISOLIDA)	146-159
<i>Ulug'muradova Nodira Berdimuradovna</i>	
O'ZBEKISTONDA KICHIK BIZNESNI RIVOJLANTIRISHDA	
INSON KAPITALINING TA'SIRI	160-164
<i>Tursunxodjayeva Shirin Zafar qizi</i>	
“QUTIDA RO'YXATGA OLISH” (SHELF-REGISTRATION) AMALIYOTINI JORIY ETISH	165-169

09.00.00 – FALSAFA FANLARI

<i>Komilov Ro'zi Rabiyevich</i>	
OILA BARQARORLIGINI TA'MINLASHDA MODDIY VA MA'NAVIY	
OMILLARNING FALSAFIY T AHLILI	170-172
<i>Хакимов Эркин</i>	
ЗНАНИЕ ЛОГИКИ КАК УСЛОВИЕ ФОРМИРОВАНИЯ КУЛЬТУРЫ	
МЫШЛЕНИЯ В ИНФОРМАЦИОННОМ ОБЩЕСТВЕ	173-180
<i>Usmonova Laylo Raxmatullayevna</i>	
SHARQ FALSAFASIDA INSON MUAMMOSI	181-185
<i>Karimov Yo'lqosh Ergashevich</i>	
TARIXNI SOXTALASHTIRISHNING TARIXIY TAFAKKURGA TA'SIRI MASALALARI	186-191

<i>Агзамходжаева Шахноза Сайдматмабовна</i>	
О ЦЕЛИ И СОДЕРЖАНИИ ЧЕЛОВЕЧЕСКОЙ ЖИЗНИ, ДУХОВНОМ СОВЕРШЕНСТВЕ (ПО ПРОИЗВЕДЕНИЯМ АЛИШЕРА НАВАИ).....	192-195
<i>Rustamov Ramz Rizoqulovich</i>	
ZAMONAVIY IQTISODIY TARG'IBOT VA UNING O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI	197-204
<i>Evatov Salimjon</i>	
MARKAZIY OSIYODA TASAVVUFİY TAFAKKUR RIVOJI: IX-XII ASRLAR MEROSI	205-209
<i>Turobov Yorqinjon Yoqub o'g'li</i>	
ISLOM TA'LIMOTIDA SIYOSAT VA HOKIMIYAT FALSAFASI	210-213
<i>Toshpulatov Odil Nodirovich</i>	
IJTIMOIY MUNOSABATLARDA AMORALIZM VA IMMORALIZMNI OLDINI OLISHDA MAVJUD ME'YORLARNING AHAMIYATI	214-217
<i>Kunisheva Nadira Julianovna</i>	
"IJTIMOIY BAG'RIKENGLIK" TUSHUNCHASINI TADQIQ ETISHNING ILMIY-NAZARIY MASALALARI	218-223
<i>Eshpulatov Inoyat</i>	
FAXRIDDIN ROZIY YASHAGAN DAVR: IJTIMOIY-SIYOSIY VAZIYAT VA MA'NAVIY MUHIT	224-231
10.00.00 – FILOLOGIYA FANLARI	
<i>Nuniyazova Shaxlo Ulugbekovna</i>	
O'ZBEK ONOMASTIKASIDA GIDRONIMLARNING LINGVOMADANIY SHAKLLANISHI	232-236
<i>Алиева Эльвина Аметовна</i>	
ЛЕКСИЧЕСКИЙ И ЛЕКСИКО-СИНТАКСИЧЕСКИЙ ПОВТОРЫ С РАСПРОСТРАНЕНИЕМ В ХУДОЖЕСТВЕННЫХ ОЧЕРКАХ М. ЦВЕТАЕВОЙ	237-243
<i>Usmanova Sevara</i>	
INGLIZ VA O'ZBEK TARIXIY ROMANLARIDA TARIXIY HAQIQAT VA BADIY TO'QIMA	244-251
<i>Ochilov Ulug'bek Sayfulloyevich</i>	
MAGIK REALIZMNING MADANIYAT VA ADABIYOTGA TA'SIRI.....	252-260
<i>Daminova Rahima Malikovna</i>	
ATOYI SHE'RIYATINING BADIY LATOFATI.....	261-266
<i>Yusupov Asror</i>	
PUBLITSISTIK MATNLARDA UCHROVCHI LINGVOKULTUROLOGIK BIRLIKAR TARJIMASIGA LEKSIKOGRAFIK YONDASHUV	267-271
<i>Ruziyeva Nasiba Kenjayevna</i>	
VLADIMIR GEORGEVICH GAKNING TARJIMA MASALALARIGA DOIR TADQIQOTLARI	272-276
<i>Batirkhanova Madina Oybekovna</i>	
COMPONENT ANALYSIS OF SOMATIC PHRASEOLOGISMS IN ENGLISH FICTION	277-281
<i>Sirojiddinova Shakhrribonu</i>	
THE FORMATION OF MYTHOLOGY AND THE INFLUENCING FACTORS	282-285

12.00.00 – YURIDIK FANLAR

<i>Xodjiev Yunus Muxitdinovich</i>	
DAVLAT XIZMATLARI VA FUQAROLIK-HUQUQIY XIZMATLAR TUSHUNCHASI HAMDA O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI	286-292
<i>Wang Cong</i>	
RESEARCH ON LEGAL ISSUES OF PERSONAL INFORMATION PROTECTION	293-300
<i>Ли Адик</i>	
К ВОПРОСУ О ПОНЯТИИ И КЛАССИФИКАЦИИ ВИДОВ ФИНАНСИРОВАНИЯ ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ	301-310
<i>Abdurashidova Zarina Turg'un qizi</i>	
FUQAROSIZLIKKA QARSHI MUROSASIZLIK: HUQUQIY CHORALARING NAZARIY VA AMALIY JIHATLARI	311-315
<i>Axmatov Olimjon Odilovich</i>	
"KRIPTO-AKTIVLAR VA VALYUTA QIMMATLIKARINI QONUNGA XILOF RAVISHDA OLISH, O'TKAZISH VA AYIRBOSHLASH: IQTISODIY, HUQUQIY XAVF-XATARLAR VA ULARNING OLDINI OLISHDA SUN'IY INTELLEKTNING O'RNI"	316-322
<i>Xatamov To'lqin Tojiddinovich</i>	
KUCHLI TA'SIR QILUVCHI VA GIYOHVANDLIK VOSITALARINI YANGI TURLARINI NOQONUNIY MUOMALASI BILAN BOG'LIQ JINOYATLARNING NAZARIY-HUQUQIY TAHLILI	323-329
<i>Kuchimova Shaxlo</i>	
VORISLIK HUQUQIDA MEROS MAJBURIYATI	330-337
<i>O'ranova Dilshoda Adhamovna</i>	
OILAVIY ZO'RAVONLIK JINOYATINING KRIMINOLOGIK TAVSIFI HAMDA USHBU TURDAGI JINOYATLARDA AYOLLAR JABRLANISHINI OLDINI OLISH BO'YICHA FARG'ONA TAJRIBASI	338-347
<i>Geng Zhimin</i>	
RESEARCH ON THE INDEPENDENCE OF THE INTERNATIONAL CRIMINAL COURT.....	348-351
<i>Xidirov Mexroj Qilich o'g'li</i>	
ELEKTRON TO'LOV VOSITALARI ORQALI SODIR ETILADIGAN FIRIBGARLIK JINOYATLARINING SABABLARI, ULARNING SODIR ETILISHIGA IMKON BERUVCHI OMILLAR	352-357
<i>Тулаганов Элмурод</i>	
ВОПРОСЫ ПРОТИВODEЙСТВИЯ КОРРУПЦИИ В УСЛОВИЯХ ЦИФРОВОЙ ТРАНСФОРМАЦИИ	358-367
<i>Bozorboyev Farruh, Boboxonov Akromxon</i>	
DASTLABKI TERGOV BOSQICHIDA PROTSESSUAL HARAKATLARNI SODDALASHTIRISH: XOLIS INSTITUTI	368-374
<i>Abbosov Mirluton Mirsharof o'g'li</i>	
JINOYAT QONUNCHILIGIDA SUN'IY INTELLEKT TUSHUNCHASI VA UNING IJTIMOIY XAVFLILIGI	375-382

<i>Mamatov Islom Qosim o'g'li</i>	
DAVLAT XARIDLARI BILAN BOG'LIQ JINOYATLARNI FOSH ETISH USULLARI, AMALIYOTDAGI MUAMMOLAR VA TAKLIFLAR	383-392
<i>Kamilov Oybek</i>	
O'ZBEKISTONNING MIGRATSIIYA SOHASIDA MINTAQAVIY TASHKILOTLAR VA XORIJY DAVLATLAR BILAN HAMKORLIGINI RIVOJLANTIRISH MASALALARI	393-402
<i>Aбророва Камола Сайдмухторовна</i>	
ВЛИЯНИЕ МЕЖДУНАРОДНОГО КОММЕРЧЕСКОГО АРБИТРАЖА НА ИНВЕСТИЦИОННЫЙ КЛИМАТ УЗБЕКИСТАНА: ПРОБЛЕМЫ, РЕШЕНИЯ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ	403-410
<i>Ne'matova Muborak Odiljonovna</i>	
RAQAMLI FUQAROLIKNING MOHIYATI VA UNI SHAKLLANTIRISHGA OID DOLZARB MUAMMOLAR (O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI MISOLIDA)	411-418
<i>Jabbarova Yulduz Ibrohim qizi</i>	
"HUQUQNI QO'LLASH AMALIYOTIGA SUN'iy INTELLEKTNI INTEGRATSIYA QILISHNING AXLOQIY VA HUQUQIY MASALALAR"	419-427
<i>Agzamova Qizlarxon Baxtiyorovna</i>	
INSOFLI EGALLOVCHINING HUQUQIY MAQOMIGA OID AYRIM MASALALAR	428-432
<i>Shomirzayev Saxodulla, Sherkulov Azamat</i>	
VALYUTA QIMMATLIKARINI BOJXONA CHEGARASIDAN OLIB O'TISH BILAN BOG'LIQ HUQUQBUZARLIKLARNI ANIQLASH VA JAVOBGARLIK ASOSLARI	433-441
<i>Jumanazarov Faxriddin Erkinovich</i>	
KONTRAFAKT MAHSULOTLAR KONTRABANDASI NATIJASIDA INTELLEKTUAL MULK HUQUQI BUZILISHINING NAZARIY-HUQUQIY JIHATLARI	442-448
<i>Ergashev Sharifjon Shuhrat o'g'li</i>	
YASHIRIN IQTISODIYOTNING JAMIYAT IJTIMOIY-IQTISODIY FAOLIYATIGA TA'SIRI VA UNGA QARSHI KURASHISHDA BOJXONA AUDITINING O'RNI	449-457
<i>Mansurov Arslon Askarovich</i>	
"IJTIMOIY DAVLAT" TAMOYILINING YANGI O'ZBEKISTON SHAROITIDAGI HUQUQIY MAQOMI VA XALQARO TAJRIBA BILAN TAQQOSLAMA TAHLILI	458-463
13.00.00 – PEDAGOGIKA FANLARI	
<i>Abdullayev Yashnarjon Mahkamovich</i>	
"JISMONIY MADANIYAT NAZARIYASI VA METODIKASI" FANIDAN NAZARIY MASHG'ULOTLARNI O'TKAZISH METODIKASI	464-470
<i>Yusubjanova Musharraf Tursunali qizi</i>	
EHTIMOLLAR NAZARIYASI VA MATEMATIK STATISTIKANI UMUMTA'LIM MAKTABLARIDA O'QITISH: XORIJY TAJRIBA VA ILMIY YONDASHUVLAR	471-475
<i>Fayzullayeva Gulchexra, Kurbonova Gulmira</i>	
BO'LAJAK O'QITUVCHILARDA KOLLABORATIV O'QUV MUHITINI LOYIHALASH KO'NIKMALARINI RIVOJLANTIRISH: INNOVATSION YONDASHUVLAR VA ISTIQBOLLAR	476-481

<i>Yaqubov Fazliddin Muxitdinovich</i>	
ILMIY-TADQIQOTCHILIK KOMPETENTLIGINING MAZMUNI VA TARKIBIY TUZILISHI.....	482-485
<i>Mirsanova Moxira Xusniddin qizi</i>	
FANTASTIK IFODA SHAKLLARI VA UNING BADIYATI	486-491
<i>Tursinova Zoxida Sharabidinovna</i>	
TA'LIM SIFATINI OSHIRISHDA MAKTAB O'QITUVCHILARNING PEDAGOGIK MAHORATINI BAHOLASH MEXANIZMLARINING TAKOMILLASHUVIDA TA'LIM MENEJMENTINING O'RNI	492-496
<i>Раббимова Нодира Таштемировна</i>	
ТЕХНОЛОГИЯ РАЗВИТИЯ КРИТИЧЕСКОГО МЫШЛЕНИЯ ПРИ ПРЕПОДАВАНИИ ИНФЕКЦИОННЫХ БОЛЕЗНЕЙ В ВУЗЕ	497-501

Received: 16 March 2025**Accepted:** 5 April 2025**Published:** 15 April 2025*Article / Original Paper***THE PROBLEM OF MAN IN THE PHILOSOPHY OF THE EAST****Usmonova Laylo Raxmatullayevna**

Associate Professor, Department of Social Sciences and Humanities, SamSMU, PhD

Abstract. Eastern philosophy occupies an important place in the history of philosophy, differing from the Western tradition of philosophical thinking in its basic principles, methods and views on human nature. Eastern philosophy strives for a holistic understanding of man, where body, mind and spirit are considered as interrelated aspects. This holistic perception allows a person to realize his true nature and his place in the world. The article examines the main aspects of the human problem in Eastern philosophy, including the concepts of unity with nature, spiritual growth and social harmony. The article analyzes how various philosophical schools approach the issues of happiness and the meaning of life and how these ideas can be applied in a modern context.

Keywords: man, nature, spiritual development, suffering, harmony, morality, integrity, meaning of life.

SHARQ FALSAFASIDA INSON MUAMMOSI**Usmonova Laylo Raxmatullayevna**

SamDTU "Ijtimoiy va gumanitar fanlar" kafedrasi dotsenti, PhD

Annotatsiya. Sharq falsafasi falsafa tarixida muhim o'rinni egallab, G'arb falsafiy tafakkur an'analaridan inson tabiatiga bo'lgan asosiy tamoyillari, usullari va qarashlari bilan ajralib turadi. Sharq falsafasi insonni yaxlit tushunishga intiladi, bu yerda tana, ong va ruh o'zaro bog'liq jihatlar sifatida qaraladi. Ushbu yaxlit idrok insonga o'zining haqiqiy tabiatini va dunyodagi o'rnini anglashga imkon beradi. Maqolada Sharq falsafasidagi inson muammosining asosiy jihatlari, shu jumladan tabiat bilan birlik, ma'naviy o'sish va ijtimoiy uyg'unlik tushunchalari ko'rib chiqilgan. Turli xil falsafiy maktablarning baxt va hayotning mazmuni masalalariga qanday yondashishi va bu g'oyalarni zamonaviy kontekstda qanday qo'llash mumkinligi tahlil qilingan.

Kalit so'zlar: inson, tabiat, ma'naviy rivojlanish, azob, uyg'unlik, axloq, yaxlitlik, hayotning ma'nosi.

DOI: <https://doi.org/10.47390/SPR1342V5I4Y2025N27>

Kirish. Sharq falsafasida inson muammosi nafaqat individual mavjudlik masalalariga, balki insonning tabiat va jamiyat bilan o'zaro munosabatlarining kengroq jihatlariga ham taalluqli chuqur va ko'p qirrali mavzudir. Zardushtiylik, Buddizm, Taoizm va konfutsiylik kabi Sharq falsafiy an'analarini inson mohiyatining tabiatini, hayotning mazmuni va ichki uyg'unlik yo'llari haqida noyob qarashlarni taklif etadi.

Sharq falsafasining asosiy mavzularidan biri bu insonning tabiat bilan birligi. Sharq ta'limotlari inson alohida mavjudot emas, balki kengroq ekotizimning bir qismi ekanligini ta'kidlaydi. Inson va tabiat o'rtasidagi munosabatni tushunish ekologik axloqni shakllantirishga va atrofdagi dunyoga ehtiyyotkorlik bilan munosabatda bo'lish zarurligini anglashga yordam beradi. Shu nuqtai nazardan, insonning muammosi uning tabiatdagi rolini anglash qobiliyati va u bilan uyg'unlikka intilishidir.

Sharq falsafasidagi inson muammosi murakkab va ko'p qirrali savol bo'lib, u nafaqat mavjudlikning individual jihatlarini, balki inson, tabiat va jamiyat o'rtasidagi chuqur

munosabatlarni ham qamrab oladi. Ratsionalizm va individualizmga urg'u berilgan G'arb falsafasidan farqli o'laroq, Sharq tafakkuri ichki tinchlik, uyg'unlik va jamoaviy mavjudlik muhimligini ta'kidlaydigan noyob tushunchalarni taklif etadi.

Tadqiqot metodologiyasi. Insonning kamolotga erishuvni ijtimoiy-tarixiy vaziyat hamda ijtimoiy ta'sirning me'yorlari va usullari bilan bog'liq ravishda yuz bergan, ijtimoiy tarixiy va diniy-falsafiy shart-sharoitlar hamda me'yorlar esa insonning jamiyatdagi ma'naviy, gumanistik imkoniyatlarini ochib berish va moddiylashtirishga xizmat qilgan.

Sharq falsafasining o'ziga xos xususiyatlari-budda va Konfutsiy ta'limotlarida, Vedalarda, muqaddas kitob "Avesto"da aks etgan bo'lib, mifologik, diniy-ramziy va ratsional dunyoqarashning sintezi, shuningdek, inson qarashlarining yaxlitligini namoyon etadi. Ushbu tamoyillar va elementlarning nisbati vaqt o'tishi bilan o'zgaradi, ammo turli yondashuvlarning birligi saqlanib qoladi. Borliqning Sharqiy sintetik konsepsiyasiga Yevropa an'analari nuqtai nazaridan qarash soddalashtirilgan bo'lib, uning ilmiy va oqilona qarashlarini mifologik va diniy va ba'zan falsafiy qarashlardan ustun qo'yadi.

Qadimgi Sharq donishmandlari insonning tabiatini, uning erkinligi darajasini, hayotining maqsadi va ma'nosini tushunishga intildilar. Qadimgi Sharq falsafasining muhim xususiyati makro — va mikrokosmos, tabiat va insonning asl birligiga urg'u berishdir. Bir tomonidan, inson koinotning eng kichik qum donasi sifatida namoyon bo'ladi. Boshqa tomonidan, u inson va Kosmos o'rtasidagi o'zaro ta'sirni o'rnatadigan ming ko'rinas iplar bilan koinotning rasmiga to'qilgan. Ushbu falsafaning yana bir xususiyati uning mifologiya bilan mustahkam aloqasi. Hindiston va Xitoyning xilma-xil falsafiy maktablari Koinot ranglarining barcha boyliklarini aks ettirish uchun mo'ljallangan g'ayrioddiy, ba'zan aql bovar qilmaydigan tasvirlar bilan to'yingan. Sharqning nazariy tafakkurida tabiat falsafasi — dunyo va insonning kelib chiqishini izlash muhim ahamiyatga ega.

Falsafa tarixida inson tabiatini ma'lum bir shaxsning shaxsiy hayoti obyektivi orqali baholanadi. Agar qadimgi dunyoda kosmologizm inson mavjudligini tushunishda ustunlik qilsa (inson kosmosning organik qismidir), O'rta asrlarda inson mavjudligini baholashda diniy qarash mutlaqo ustunlik qiladi, unda Xudo hamma narsaning asosi bo'lib xizmat qiladi. Yangi davrda inson yangi tabiatshunoslik kashfiyotlari va gumanitar fanlarning yutuqlari asosida o'rjanildi. [4; 24]

Tahlil va natijalar. Insonning tabiatini, kelib chiqishi va mohiyati, shuningdek uning hayoti va takomillashuvining ma'nosini muammolari eng muhim antropologik muammolardan hisoblanadi. Inson fenomeni bugungi kunda nafaqat ko'p qirrali va, aytish mumkinki, bitmas-tuganmas ilmiy muammo sifatida, balki insoniyatning yer yuzida saqlanishi, uning mavjudligi va rivojlanishi bilan bog'liq bo'lgan dolzarb amaliy vazifa sifatida ham namoyon bo'lmoqda.

Sharq tafakkuri doirasida ilmiy va falsafiy tadqiqotlar tabiat va inson o'zaro ta'sirining ontologik tomonini tushunish va bilishda ko'priq vazifasini o'taydigan dunyo surati haqidagi g'oyalarning universal paradigmaсини aks ettiradi. Xitoyning falsafiy merosi ko'p qirrali bo'lib, fikr chuqurligi, shuningdek, o'ziga xos dunyoqarashi bilan ajralib turadigan bilimlar omboridir. Xitoyning ko'plab falsafiy ta'limotlarining syujeti insonning borliq tuzilishining ajralmas qismi sifatida shakllanishi haqidagi gumanistik g'oyalar bo'lib, tabiiy falsafiy qarashlar tizimiga alohida e'tibor qaratiladi, uning markazida tabiat yer yuzidagi hamma narsaning asosiy manbai va insoniyatning yaratuvchisi sifatida belgilanadi.[1;140]

Xitoy falsafasida inson muammosi ko'p qirrali va murakkabdir. Har bir falsafiy maktab — konfutsiylik, taoizm va buddizm — insonning mohiyati, uning jamiyatdagi o'rni va tabiat bilan munosabatlari haqidagi savollarga o'ziga xos javoblarni taklif etadi. Ushbu yondashuvlar nafaqat inson tabiatini tushunishni, balki o'z-o'zini takomillashtirish va uyg'unlikning amaliy yo'llarini ham taklif etadi. Xitoy falsafasida inson nafaqat shaxs, balki uning harakatlari va fikrlari atrofdagi dunyoga ta'sir qiladigan kengroq kontekstning bir qismi ekanligini ta'kidlaydi.

Xitoy mutafakkirlari inson tabiatini haqidagi ta'limotni rivojlantirib, shaxs muammosiga katta qiziqish bildirishdi. Konfutsiyda (miloddan avvalgi 551-479) an'anaviy falsafiy muammolar deyarli yo'q. Uning falsafasining asosiy yo'nalishi inson, uning axloqiy va aqliy rivojlanishidir. Inson tabiatini "samo" bilan belgilanadi. "Samo" tushunchasi Xitoy madaniyati uchun an'anaviy hisoblanadi. Konfutsiyda u tabiatning bir qismi, shuningdek, eng yuqori ruhiy kuchga ega. Osmon bilan ma'lum axloqiy fazilatlarga ega bo'lgan odam ular bilan kelishilgan holda harakat qilishi va o'qitish orqali ularni takomillashtirishi kerak. Ta'limning maqsadi "ideal odam", "olianob er" darajasiga erishishdir, bu konsepsiysi birinchi marta Konfutsiy tomonidan ishlab chiqilgan.[2]

Lao Tzi, Men Tzu, Chjuan Tzu kabi Taoizm vakillari, o'z navbatida, inson va tabiat o'rtasidagi munosabatlarni uyg'unlashtirish rivojiga ulkan hissa qo'shdilar va keyingi falsafiy va antropologik tadqiqotlar uchun mustahkam poydevor yaratdilar. Taoizm ta'limotining asosiy toifasi "dialogik kvintessensiyanı ifodalovchi" "Tao yo'li" bo'lib, unga ko'ra inson tabiat va jamiyat bilan uyg'unlikda yashashi kerak. Lao Tszining so'zlariga ko'ra, "inson yerning "qonunlariga" amal qiladi.[1;142]

Hind an'analarida inson muammosi inson mavjudligining tabiatini, uning dunyodagi o'rni va o'z-o'zini anglash istagini chuqur va ko'p qatlamlı o'rganishdir. Hind falsafasining asosiy maktablari-Vedanta, Buddizm va Jaynizm — inson va uning muammolarini tushunishga noyob yondashuvlarni taklif etadi. "Insonning tajribasi emas, balki ularni tushunish imkoniyati, his — tuyg'ular emas, balki ularning mantiqiy ifodasi haqiqatan ham muhimdir. Tasodifiy voqealar ketma-ketligi bizni bu haqiqatdan chalg'itmasin, Brahman va Atman har doim bir butunlikni tashkil qiladi. Sayohat maqsadiga biz yo'lga chiqishdan oldin erishdir" [3; 365]. Hind falsafasi inson ma'naviy rivojlanish yo'lida yuzaga keladigan ichki ziddiyatlarni o'rganadi va o'zi, boshqalar va atrofdagi dunyo bilan munosabatlarni uyg'unlashtirishga qaratilgan amaliyotlarni taklif qiladi.

Buddizm ichki amaliyot, meditatsiya va anglanganlik muhimligiga e'tibor qaratadi. Anatma tushunchasi (doimiy "men" ning yo'qligi) insonning mustaqil mavjudot sifatida an'anaviy tushunchalarini shubha ostiga qo'yadi. Bu azob-uqubatlar mehr va xayollardan kelib chiqishini tushunishga olib keladi. Buddizmdagi inson muammosi-bu individual o'zlik bilan bog'liq illyuziyalarni tushunish va yengish orqali azob-uqubatlardan qanday qutulish.

Muqaddas kitob "Avesto" ko'p asrlar davomida O'rta va Yaqin Sharq xalqlari uchun gumanistik g'oyalarning qaror topishi yo'lida hayot darsligi bo'lib xizmat qilgan. Zardushtylarning gumanistik tasavvurlarida, birinchidan, insonning o'zining ongli mavjudot sifatida shakllanishi, ya'ni insonda "insoniylikni" shakllantirish, ikkinchidan, insonning moddiy va ma'naviy olamga munosabati, ya'ni, insonda "insoniylikning" rivojlantirilishi markaziy o'rinni egallaydi. Inson mohiyatining bioijtimoiy tuzilmasining ana shu ikki jihatni Avestoda bir paytning o'zida mavjud bo'lib, har bir kishining jamiyatdagi roli va ahamiyatini belgilab beradi.[7;21]

O'rta asrlar Sharqida ilohiyot bilan bir qatorda Sharqiy peripatetik falsafa rivojlandi. Islom dunyoqarashida inson olamning shakllangan mavjudotidir va mavjudlikning boshqa shakllari Allohning ko'plab atributlaridir. Inson Xudo va dunyo, kosmosning mavjudligi va yerning mavjudligi o'rtasidagi zanjir sifatida qabul qilinadi. "Inson al Komil" (mukammal shaxs) tushunchasi Allohga yaqin odam sifatida xulq-atvor namunasi sifatida qabul qilinadi.[4;24]. Insonning "Iroda erkinligi", buyuk mutafakkir Abu Ali ibn Sino fikriga ko'ra, "mo'tadil", "oqilona" fatalizm g'oyasining namoyonidir, unga ko'ra Xudo inson va umuman dunyoni boshqaradi. Shaxsning har bir lahza va hayotiga aralashmasdan, unga o'z axloqiy tanlovini o'zi tanlashi huquqini qoldiradi. Boshqacha qilib aytganda, bu Xudoning qudratliligini insonning Iroda erkinligi bilan birlashtirgan qarashdir. [5]

Ibn Sino nafaqat o'z davrining barkamol shaxsini shakllantirishga katta hissa qo'shdi, balki u kelajakni ko'ra oldi, shuning uchun uning ta'limotlari hali ham dolzarbdir. Shuningdek, u insonni takomillashtirish muammosi bo'yicha o'z qarashlarini amalga oshirish bo'yicha amaliy tavsiyalar berdi. O'rta asr Arab dunyosida inson muammosi deyarli barcha mafkuraviy yo'nalishlarda qo'yilgan va muhokama qilingan. Arab-musulmon mutafakkirlarining ta'limotlarida inson aql-idrokka ega, donolik, vazminlik, qat'iyatlilik bilan ajralib turadigan, haqiqatni, adolatni sevadigan va doimo bilim va baxtga intiladigan mukammal mavjudot edi. [8; 155]

Insonning baxt haqidagi g'oyalari uning qadriyatlarining hayotiy tizimiga kiradi va uning dunyoga bo'lgan muhim munosabatini ifodalaydi. Ko'plab tadqiqotchilarining fikriga ko'ra, "baxt" o'rta asr Arab-musulmon falsafasining asosiy kategoriyalardan biriga aylandi. Sharq faylasufi Farobiyning so'zlariga ko'ra, baxtga mavjud obyektlar haqidagi barcha bilimlarni o'zlashtirish, ularning mohiyatini, paydo bo'lish va yo'q qilish sabablarini o'rganish orqali erishiladi, bu esa oxir-oqibat hamma narsaning tabiatini va asosiy sababini bilishga olib keladi. Baxt, al-Farobiyning so'zlariga ko'ra, ma'naviy tajriba sifatida shaxsning yuqori ehtiyojlarini (falsafa, din, san'at yordamida) qondirish bilan yuzaga keladi.[6;60]

Xulosa. Sharq falsafasi falsafa tarixida muhim o'rin tutadi. Bu boy va xilma-xil an'anani ifodalaydi, u inson tabiatini va hayotning mazmuni haqida noyob tushunchalarni taqdim etadi. Uning g'oyalari va amaliyotlari zamонавија jamiatga ta'sir ko'rsatishda davom etmoqda, falsafiy munozaralarni boyitmoqda va o'z-o'zini bilish va uyg'unlik uchun yangi yo'llarni taklif qilmoqda. Jahon falsafiy tafakkuri tarixi shuni ko'rsatadiki, inson va uning ichki dunyosini anglash doimo madaniy merosning barqaror elementlariga tayanadi.

Sharq falsafasida inson muammosi ko'p qirrali tushunchadir. U ichki rivojlanish, ijtimoiy mas'uliyat va tabiat bilan birlik masalalarini o'z ichiga oladi. Sharq tafakkuri zamонавија insonga hayot va uyg'unlikning ma'nosini izlashda yordam beradigan qimmatli tushunchalarni taklif etadi. Globallashuv va ekologik inqirozlar sharoitida Sharq falsafasi g'oyalari ayniqsa dolzARB bo'lib, o'z-o'zini bilish va tashqi dunyo bilan o'zaro munosabatlarning yangi usullarini taklif etadi. Shunday qilib, Sharq falsafasini o'rganish inson mohiyati va uning dunyodagi o'rni haqidagi tushunchamizni boyitishi mumkin.

Adabiyotlar/Литература/References:

1. Корягина Т.О. Репрезентация диалога «Человек - природа» в философии Древнего Китая // Манускрипт. 2019. №5.
2. Ерошина Т. А. Проблема человека в философии древнего Востока // Личность в меняющемся мире: здоровье, адаптация, развитие. 2014. №1 (4).

3. Пименов А.В. Возвращение к дхарме. М., 1998.
4. Токоева Г.С. АЛЬ-ФАРАБИ - О ЧЕЛОВЕКЕ // Universum: общественные науки. 2021. №10 (78).
5. Рахимов М.Х. Антропология Абу Али Ибн Сины: Авиценны, 2004
6. Комарова Л.А. Понимание счастья в философских воззрениях Абу-Насра Мухаммада аль-Фараби // Известия РГПУ им. А. И. Герцена. 2013. №159.
7. Аликулов Х. Ўзбекистон ижтимоий-фалсафий фикри тарихида адолат ғояси. Т.:2012.
8. Мансурова А.С. «Философское учение Ибн Сины по проблеме совершенствования человека» Материалы международной конференции. Минск, 18 декабря 2013г.

SCIENCEPROBLEMS.UZ

IJTIMOIY-GUMANITAR FANLARNING DOLZARB MUAMMOLARI

Nº 4 (5) – 2025

**АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СОЦИАЛЬНО-
ГУМАНИТАРНЫХ НАУК**

ACTUAL PROBLEMS OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

**“Ijtimoiy-gumanitar fanlarning dolzarb
muammolari” elektron jurnali 2020-yil
6-avgust kuni 1368-sonli guvohnoma bilan
davlat ro’yxatiga olingan.**

Muassis: “SCIENCEPROBLEMS TEAM”
mas’uliyati cheklangan jamiyati

Tahririyat manzili:
100070. Toshkent shahri, Yakkasaroy
tumani, Kichik Beshyog’och ko’chasi,
70/10-uy. Elektron manzil:
scienceproblems.uz@gmail.com
Bog’lanish uchun telefon:
(99) 602-09-84 (telegram).